

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1912/2023
27.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Гавра Димитријевић, адвокат из ..., против туженог ЈКП „Градско зеленило“, са седиштем у Новом Саду, чији је пуномоћник Биљана Пантић Пиља, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4439/22 од 23.02.2023. године, у седници одржаној 27.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4439/22 од 23.02.2023. године у преиначујућем делу.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 126/21 од 05.07.2022. године, ставом првим, другим и трећим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужилаца и тужени је обавезан да тужиоцима на име мање исплаћене основне зараде за период од децембра 2017. године до децембра 2020. године исплати месечне износе са законском затезном каматом чија су висина и датуми доспелости ближе наведени у ставу другом и трећем изреке. Ставом четвртим изреке, одбијен је преостали део тужбеног захтева тужилаца на име законске затезне камате на досуђене износе мање исплаћене основне зараде за сваки месец спорног периода и то почев од 15. до 16. у текућем месецу за сваки претходни месец, као и део тужбеног захтева тужиоца АА којим је тражио да се тужени обавезе да му на име мање исплаћене основне зараде за јануар 2021. године исплати 815,00 динара са законском затезном каматом од 15.02.2021. године до исплате и део тужбеног захтева тужиоца ББ којим је тражио да се тужени обавезе да му на име мање исплаћене основне зараде за јануар 2021. године исплати 546,35 динара са законском затезном каматом од 15.02.2021. године до исплате. Ставом петим изреке, тужени је обавезан да тужиоцима накнади парничне трошкове у износу од 200.140,00 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4439/22 од 23.02.2023. године, ставом првим изреке, делимично је преиначена првостепена пресуда у побијаном усвајајућем делу, тако што је одбијен захтев тужилаца за исплату разлике између исплаћене и припадајуће зараде за период од децембра 2017. године закључно са децембром 2020. године преко износа и са затезном каматом у висини и на начин како је то одређено по месецима у овом ставу изреке. Ставом другим изреке, делимично је преиначено решење о трошковима парничног поступка садржано у првостепеној пресуди, тако што је одбијен захтев тужилаца за накнаду трошкова парничног поступка преко износа од 58.672,00 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, у преосталом делу жалба туженог и жалба тужилаца у целости су одбијене и првостепена пресуда потврђена у преосталом усвајајућем делу. Ставом четвртим изреке, тужиоци су обавезани да туженом накнаде трошкове жалбеног поступка од 23.460,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу којим је преиначена првостепена пресуда, тужиоци су благовремено изјавили ревизију због битне повреде одредаба поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Тужени је поднео одговор на ревизију тужиоца, захтевајући накнаду трошкова.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 18/20) и нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а повреда из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку на коју се ревизијом указује, не представља разлог због кога се ревизија може изјавити према члану 407. став 1. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су у утуженом периоду били у радном односу код туженог. Коефицијентом за обрачун зараде до априла 2020. године им је био 2,20 а од маја 2020. године за тужиоца ББ је износио 2,40. У октобру 2014. године, тужени је исплатио основну зараду по вредности бода од 32,10 динара, а у новембру основну зараду по вредности бода од 28,77 динара. Вредност бода од 28,77 динара исплаћивана је до децембра 2018. године, а у 2019. години вредност бода је била 30,41 динара, а почев од 2020. године вредност бода је износила 32,10 динара. Тужени је применом одредби члана 111. Закона о раду и члана 5. Закона о привременом уређивању основица запосленима са нижим коефицијентом кориговао вредност бода до висине минималне зараде. Тужени за октобар 2014. године није искористио средства планирана својим Програмом пословања за 2014. годину. У току 2018. године и 2019. године тужени је имао већи број запослених од броја који је ограничен Програмом пословања, док је у 2020. години током целе године имао мањи број запослених од броја који је лимитиран Програмом пословања. У 2017, 2018, и 2019. години исплатио је већи износ на име зарада од износа који му је одобрен Програмом пословања из разлога што је имао већи број запослених од броја који му је одобрен Програмом пословања и што је исплату накнаде трошкова на име регреса за коришћење годишњег одмора исплаћивао накнадно. Из наведених разлога тужени није добио сагасност оснивача на ЗИП обрасцима, јер је накнадним исплатама премашио

масу средстава одобрених Програмом пословања. Тужиоци захтеву исплату разлике између припадајуће и исплаћене зараде у спорном периоду. На основу налаза и мишљења судског вештака, применом цене рада спрам планиране масе средстава и реализоване масе зарада утврђена је разлика за октобар 2014. године која није искоришћена у износу од 762.544,00 динара. Поред основне варијанте обрачуна према којој потраживање тужилаца применом наведеног метода обрачуна са корекцијом према Закону о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава за спорни период износи укупно 37.416,76 динара за тужиоца АА, односно 44.077,50 динара за тужиоца ББ, судски вештак је дао и допунску варијанту обрачуна узимајући у обзир чињеницу да је у том месецу код туженог било 27 више запослених у односу на број планиран Програмом пословања туженог. Према тој варијанти обрачуна, на износ неискоришћених средстава за октобар 2014. године од 762.544,00 динара додат је и износ од 1.794.852,00 динара који представља обрачун просечне зараде за 27 више запослених у том месецу и тако је добијена укупна маса неискоришћених средстава од 2.557.396,00 динара. Полазећи од тог износа као преостале масе средстава за зараде, потраживање тужилаца са корекцијом на дан ступања на снагу наведеног Закона износи 140.406,48 динара за тужиоца АА и 160.432,79 динара за тужиоца ББ.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужиоцу АА досудио 140.406,48 динара, а тужиоцу ББ 160.432,79 динара, прихватајући варијанту из допунског налаза судског вештака, а према којој су тужиоци определи тужбени захтев.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев преко појединачно одређених новчаних износа, са траженом затезном каматом, полазећи од обрачуна по коме су сви запослени код туженог имали право на зараду у складу са општим актима и законом, па се ради утврђења права на неисплаћену разлику у утврђеној висини расположивих, а неисплаћених средстава за октобар 2014. године, не може додати оно што је исплаћено прекобројним запосленим у односу на планирани број запослених, као и да сви запослени независно од тога да ли је испоштовано планирано смањење или није и да ли је накнада за регрес за 2014. годину исплаћена у наредној годину имају право на исту вредност бода (на исту цену сата рада). По овом обрачуну висина разлике неисплаћене зараде је 37.416,76 динара за тужиоца АА и 44.077,50 динара за тужиоца ББ.

По оцени Врховног суда, одлука другостепеног суда заснована је на правилној примени материјалног права.

Према одредбама чланова 104, 105.-107. и 110. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 95/18), тужиоцима припада одговарајућа зарада у складу са законом, општим актима и уговорима о раду.

Тужени је у складу са одредбама чланова 1, 4. и 5. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“, бр. 116/14) од 01.11.2014. године био у обавези да основице за обрачун и исплату плата умањи за 10%, те му је било забрањено да повећава основице, коефицијенте и друге елементе, односно уводи нове елементе на основу којих се повећава износ плата и других сталних примања.

Одредбом члана 62. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“, бр. 15/2016 и 88/2019) прописано је да уколико у јавном предузећу до почетка календарске године није донет годишњи, односно трогодишњи програм пословања, до доношења тог програма зараде се обрачунавају и исплаћују на начин и под условима утврђеним годишњим, односно трогодишњим програмом пословања за претходну годину.

По Посебном колективном уговору за јавна комунална и друга јавна предузећа Града Новог Сада и Колективном уговору туженог од 03.03.2014. године, запослени имају право на одговарајућу зараду са полазиштем на вредност радног часа, која се за све запослене утврђује за текући месец на основу планираних средстава за исплату зарада за одговарајући месец. Утврђена вредност радног часа може се променити у складу са измењеним околностима, о чему послодавац и синдикат код послодавца закључују споразум.

Имајући у виду цитиране одредбе, правилно је другостепеном пресудом тужиоцима призната разлика зарада обрачуната применом цене рада према планираној маси средстава која је туженом одобрена Програмом пословања за зараде за октобар 2014. године са умањењем по Закону о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, који је тада ступио на снагу.

Неосновани су наводи ревизије да је незаконито поступање туженог у располагању средствима зарада требало санкционисати тако што би се тужиоцима признала разлика која за основ обрачуна има и исплаћене зараде прекобројним запосленима. Ово стога што су сви запослени код туженог имали право на зараду у складу са општим актима и законом, односно право на исту вредност бода, па се као што је то другостепени суд правилно закључио, не могу узети у обзир као преостала неискоришћена маса средстава за зараде планиране Програмом износи исплаћени прекобројним запосленим код туженог, односно за 27 више запослених у октобру 2014.године.

Правилно је одлучено и о накнади трошкова поступка на основу члана 165. став 2. у вези чланова 153. став 1. и 154. став 2. Закона о парничном поступку.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Врховни суд је одбио захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију, с обзиром да нису били нужни за вођење ове парнице, у смислу члана 154. став 1. Закона о парничном поступку, због чега је у смислу одредбе члана 165. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић